

S e p t e m b e r.

VI klass.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I.

Esimesel sügiskuul koolis joonistame esemeid loodusest, näit.: puulehti ja -vilja, lilli, seeni jne. Joonistame neid loodustruult ja stiliseeritult, seame neist kokku ilusaid kaunistusi.

1. tund.

Ainete kogumine ja nende joonistamine.

Teeme lühikese jalutuskäigu kooli umbrusse, looduse vaatlemiseks ja joonistusesemete kogumiseks.

2. tund.

Pane kaasatoodud ese (vahtraleht viljaga, õun lehe ja oksaga jm.) oma lauale ja joonista hästi teritatud pliiatsiga see oma paberile loodustruult. Ruum jaota nii, et paberile mahuks ka sama ese stiliseeritult.

3. tund.

Vesivärviga katmine. Sega värvikausikeses niisugune värv, mis sinu joonistusesemel kõige heledam ja rõõmsam (proovi enne värvi paberitukil) ja siis kata sellega vastav osa. Vaata, mis värve seal veel leiad? Vaatle valgust ja varju lehel või õiel. - Varjus olevaid osi kata tumedama värviga, lisades näiteks sinist või pruuni värvi. Valmistöö too tahvlile vaatlemiseks.

4. tund.

Stiliseerimine. Joonista ese (lill, puuleht, vili) mida värvimid, veel kord suurendatult. Jäta ära sellelt väiksemad kõverused ja ebasümmeetriad, pea silmas ainult eseme üldvormi. Võid joonistada ka sirgjoontega. Ese omab teist ilmet, kuid on iseloomult ehk üldkujult sama, mis loodustruult. Niisugast üldvormi muutmist me nimetame stiliseerimiseks. Tahvil joonista teile näiteid.

5. tund.

Stiliseeritud eseme värvimine. Kata joonistus vesivärvidega vabal valikul oma maitse järgi. Värv ei tarvitse olla loomutruu. Pea silmas ilusad värvide kokkukõla. Katseta värvilaikudega proovipaberil, asetades kõrvuti lilla-roheline, kollane-sinine, punane-kollane jne. Katseta veel paljude värvitoonidega, milliseid leiutad värvide segamisel.

6. tund.

Kaunistuse kokkuseadmine. Joonista vabal valikul oma paberile kas kolmnurk, sõõr või borde. Saadud pind kaunista lehe või õiega, millist enne stiliseerisid.

7. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine. Kontrolli oma tööd. Paranda leitud vead ja alga värvidega katmist. Kõige enne kata põhi. Soovitav on võtta selleks mõni hele värvitoon, kas valkjaskollane, helerohteline või helepruun.

8. tund.

Töö lõpetamine. Kata vesivärviga kogu oma joonistus, asetades värvid ilusas kokkukõlas üksteise kõrvale. Valmis tööd võid soovikorral äärestada tuššiga. Valmis töö too tahvlile asetamiseks.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe tän. 2.

ll. Sava

2

O k t o o b e r.

VI klass.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I.

Sellel kuul joonistame metsapuid. Mänd, kuusk ja kask on iseloomustavad Eesti metsale, seepärast tutvume ligemalt nendega. Vaatleme ja joonistame puid loodusest ja pärast seame nende järgi kokku maastikupilte.

1. tund.

Vaatle puid ja nende värvi. Joonista puudest visandeid oma plokilehele.

2. tund.

Puude joonistamine. Joonista oma paberile võimalikult suurelt kuusk, kask, ja mänd. Varjuta pliiatsiga puu kroon ja tüvi. Valmis pliiatsijoonistus too mulle näha.

3. tund.

Puude joonistamine vesivärviga. Joonista samad puud uuesti ja kata vesivärvega. Kask võib olla sügisvärves.

4. tund.

Sügismaastiku joonistamine. Eea kokku maastikupilt. Joonista esiplaanile üks kask, kaugemale grupp kaski, mõned põõsad ja silmapiirile kaugel mets.

5. tund.

Sügismaastiku värvimine. Esiplaanile asetatud esemed värvi enne ja tugevamalt, kuna kaugemal olevate puude ja põõsaste värv paistab meile nõrgemana. Tahvlile asetan mõned kunstitööd vaatlemiseks.

6. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

7. tund.

Maastiku joonistamine tuššiga. Joonista väikesel pinnal vabal valikul maastikupilt, kuhu soovikorral võid paigutada hooneid, looklevaid teesid, oja jne.

8. tund.

Töö lõpetamine. Pliiatsi joonistus tööta välja tuššiga. Tahvlile asetan mõned näited. Valmis töö too tahvlile vaatlemiseks.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe t. 2

N o v e m b e r.

VI kl.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I.

Käesoleval kuul joonistame lindu. Loodusest on raske lindu joonistada, peame selleks võtma topise, mis enam-vähem võimaldab vaadelda linnu iseloomustavaid jooni.

1. tund.

Joonistusalusel on ülesseatud lind (topis). Joonista selle linnu kõrvalt-vaade loomulikus suuruses oma paberile.

2. tund.

Vaatle linnu sulgede värvi, valgust ja varju. Kata vesivärviga joonistus ja tööta lõpulikult valmis.

3. tund.

Joonista linnu esikülg. Jaota ruum oma paberil nii, et sinna mahuks ka linnu seljavaade. Töö kata vesivärviga.

4. tund.

Joonista linnu selja vaade. Tööta välja vesivärviga.

5. tund.

Joonistatud lindude järgi sea kokku pilt, kuhu sobival tagapinnal linde mitmes suuruses ja seisendis asetada võid.

6. tund.

Kokkuseatud pilt tööta välja vesivärviga. Valmis töö asetada tahvlile vaatlemiseks.

7. tund.

Sea kokku borde kaunistus lindudest.

8. tund.

Tööta borde valmis vesivärves. Valmis töö aseta tahvlile vaatlemiseks.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe t. 2.

4

D e t s e m b e r.

VI klass.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I.

Sel kuul joonistame talve- ja jõulumeeleolukohaseid tüid.

1. tund.

Laulu illustratsioon. Tuntud jõululauludest vali üks, mis sulle meeldib, ja joonista selle laulu kohane pilt joonistusploki ülemisele äärele, alla kirjuta laulusõnad (üks või rohkem salme, kuidas ruum lubab), redissulega, plokilehe ääred kaunistakitsa eestilaadilise äärekaunistusega samuti redissulega.

2. tund.

Joonistatud pilt tööta välja vesivärviga või jälle tähtsilega, kui soovid pilti näha must-valgena. Eriti tuleb rõhku panna töö ja paberi puhtusele.

3. tund.

Laulu illustratsiooni jätkamine ja lõpetamine.

4. tund.

Üles on seatud vaas kuuseokstega, kus käbid küljes, soovikorral võib oksale asetada põleva küünlaga. Joonista see süüga hallile paberile (või vesivärviga valgele paberile) ja tööta välja valgustatud kohad kriidiga. Sama tööd võib ka joonistada pastelliga.

5. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine ja lõpetamine.

6. tund.

Joonista pühadekaart aineestiku vabal valikul.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe tän. 2.

5

J a a n u a r.

VI kl.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I.

Sel kuul tutvuneme eestilaadiliste ornamentaal- kirjadega, seame nende järgi kokku kaunistusi mitmesugustele esemetele.

1. tund.

Klassitahvlile on joonistatud õiekuju, millist leiame kõige rohkem ja paljudes teistendeis eesti ornamentikas- "Kivigraafika". Nr. 1 on õie algkuju, nr. nr. 2, 3, 4, 5 ja 6 on kõik sama õie algkuju järele täiendatud ja mitme lisandiga rikastatud. Joonista need õied järjekorras oma paberile.

2. tund.

Vaata tahvlile ülesseatud värvilisi ornamente. Kata vesivärviga, tabeli eeskujul, eelmisel tunnil joonistatud õied. Värv võib tarvitada ka vabal valikul värvide kokkukõla kohaselt.

3. tund.

Järgnevalt näed tahvil teistmoodi käsitletud õit. Nr. 1 ja 2 on viielehelised õied, nr. 3 ja 4 on kuue ja kaheteistkümne õielehega. Neid õisi leiame ka palju eesti mustrites, mitmeti stiliseeritult.

4. tund.

Kata vesivärviga eelmisel tunnil joonistatud õied.

5. tund.

Eelmistel tundidel tutvunesid mitme õiega. Nüüd joonista tahvlile need lehed ja varred, milliseid tarvitame täienduseks kaunistuste kokkuseadmisel.

6. tund.

Varte ja lehtede katmine vesivärviga.

7. tund.

Sea kokku kaunistus iseseisvalt. Näiteks: raamatukaanele, sohvapadjale, pluusile, põllele jne.

8. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine. Vesivärvidega väljatöötamine. Valmis töö too tahvlile vaatlemiseks.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe tän. 2.

V e e b r u a r.

VI kl.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I:

Käesoleval kuul joonistame gipsi ornamendi. Gipsi joonistamiseks tarvitame puhas ja sirgelthoitud (kortsumata) paberit, kummi ja pliiatsit nr. 1.

1. tund.

Ruumi jaotus. Joonistamise alusel on üles seatud gipsi ornament. Joonista alul gipsi ornamendi alus ehk plate oma paberile. Mõõda plate laiuse ja kõrguse vahet. Jaga joonte abil plate kõrgus ja laius keskelt pooleks (abijooned ornamendi). Nüüd joonista ornament ornamendi joontega jagatud ruumi pinnale.

2. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

3. tund.

Joonistamine. Aseta joonistus enesest eemale, võrdle seda gipsi-ornamendiga. Paranda leiduvad vead. Korda seda mitu korda, sest gipsi-joonistus peab õige täpne olema. Valmis joonistus too mulle näha.

4. tund.

Gipsi varjutamine. Kustuta kõik liigsed jooned, puhasta joonistus hoolikalt kummiga ja alga varjutamist. Ühes sihis hoidud joonekestega varjuta algul plate, see tõstab ornamendi paremini esile.

5. tund.

Gipsi varjutamine. Nüüd alga ornamendi varjutamist. Hoolsal vaatlemisel näed ornamendi varje mitmes tugevuses. Tööta välja enne nõrgemad ehk poolvarjud, minnes järjest üle tugevamale ehk täisvarjudele.

6. tund.

Gipsi varjutamine. Ornamendist paremal pool paltel näed veel üht tugevat varju, see on langev vari ornamendilt platele. Selle varju piirjoon ei tohi kokku langeda ornamendi varjuga, sest viimase piirjoon on nõrgem.

7. ja 8. tund.

Gipsi ornamendi varjutamise jätkamine ja lõpetamine. Valmis töö asetatakse tahvlile vaatlemiseks.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe t. 2.

M ä r t s.
VI kl.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I.

Sellel kuul tutvuneme ehtekirjaga, millist vajame plaketite, ja mitmesuguste kuulutuste valmistamisel. Ehtekirja kirjutatakse mitmet laadi. Meie vaatleme ja õpime esiteks redis- ja puusulega kirjutatud tähti ja teksti.

1. tund.

Harjutused. Hoia redissulge samuti käes kui harilikku sulge. Kasta sulg tušši, proovi enne paberile joone tõmmet (vaata, et sulol tušši liiga palju ei oleks). Nüüd alga kaldjoonte kirjutamist vihku nagu seda proovil näed.

2. tund.

Harjutused. Kirjuta järgmistele lehtedele uusi jooni ja harjutusi nagu neid tabelil näed.

3. tund.

Väike tähestik. Kirjuta väikesi tähti antud järjekorras, kergemast raskemani.

4. tund.

Väikese tähestiku kirjutamise jätkamine.

5. tund.

Harjutused puusulega. Antud puusule eeskujul valmista oma le ise puusulg ja kirjuta sellega sarnaselt redissulega.

6. tund.

Suured tähed. Kirjuta puusulega suuri tähti, tabelite eeskujul või ka omal valikul.

7. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

8. tund.

Suur algustäht. Joonista üks oma nime algustäht postkaardi suurusele pinnale ja kaunistage tagapind kas tähe või nime iseloomule vastavalt, või ka vabal valikul. Joonistus tööta valmis tuššiga.

Marie Isak,
Pärnus, IVJõe tän. 2.

8

A p r i l l.

VI kl.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I.

Lihavõtte ootel joonistame esemeid, mis seisavad seoses nende pühadega. Too joonistustunniks kaasa: pajuoksi, -urbi, ja värvitud munakoori. Asetame neid ilusasse gruppi joonistamiseks.

1. tund.

Grupi joonistamine. Joonista oma paberile ulesseatud vaas pajuokste, -urbade ja kõrvalasetsevate munadega. Algul jaota ruum. Määra grupi kõrgus ja laius. Tõmba abijooned vaasi suuruse kindlaksmääramiseks.

2. tund.

Grupi joonistamine. Joonista grupp lõplikult valmis ja kustuta liigsed pliiatsijooned.

3. tund.

Vesivärviga töötamine. Alga vesivärviga katmist. Tööta välja heledamad ja värvikamad osad.

4. tund.

Vesivärviga töötamine. Vaatle varjus olevaid osi. Kuidas muutub neil värvitoon! Võta vastavalt värvid. Hoidu liiga paksult värvi tarvitamast.

5. tund.

Töö lõpetamine. Tööta grupp lõpulikult valmis ja kata mõne sobiva heleda värviga tagapind. Valmis töö aseta tahvli-le vaatlemiseks.

6. tund.

Sulejoonistus. Joonista sama grupp väiksemas mastaabis (umbes $\frac{1}{4}$ plokilehte) ja tööta valmis sule ja tuššiga.

7. tund.

Ehtekirja harjutused r e d i s s u l e g a.

8. tund.

Ehtekiri.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe tän. 2.

9

M a i.

VI kl.

J O O N I S T A M I S E J U H T K I R I .

Sellel kuul joonistame kuupi - servaga vaatajale vast ja neid perspektiivi seadusi, milliseid õpime tundma kuubi joonistamisel, kasutame hiljem maja joonistamisel.

1. tund.

Kuubi joonistamine. Joonesta nurkponlaua abil oma paberile silmapiirijoon ja sellele kujuta üks kuup küljega ja teine - servaga vaatajale vastu. Tõmba uus silmapiirijoon ja joonesta kaks kuupi servaga vaatajale vastu, üks üleval - teine allpool silmapiirijoont.

2. tund.

Tuššiga joonestamine. Eelmisel tunnil joonestatud kuubid tööta välja tuššiga. Ühte punkti koonduvad abijooned joonesta täppjoontega.

3. tund.

Maja joonestamine. Missugust maja eelistad joonistada, kas: püst- või lameda katusega. Ühe või kahekordset maja. Vaatle lauale pandud tabeleid mitmes stiilis majadega. Joonista visandeid tahvlile või vihku.

4. tund.

Maja joonestamine. Valitud maja joonesta nurgaga vaatajale vastu. Kasuta kahte koonduspunkti.

5. tund.

Joonestatud maja umbrust kaunistada puude ja põõsastega oma maitse kohaselt.

6. tund.

Tööta joonestatud maja valmis vesivärviga ja tuššiga.

7. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe tän. 2.

10

S e p t e m b e r.

V kl. töökava.

Käesoleval kuul joonistame puulehti ja vilja, milliseid hiljem kasutame kaunistuste kokkuseadmiseks loodustruult ja stiliseeritult.

1. tund.

Puulehe joonistamine.

Klassitahvlile on ülesseatud kastani ja metsviinamarja leht ja vili - võib ka olla pihelgas ehk tamm. Vali nendest üks ja joonista loodustruult oma paberile. On kergem joonistada, kui teed algul oma paberile ringi, ehk ovaali, mis ümbritseb lehte ja sellesse kujutad lehe. Valmis joonistus too näha.

2. tund.

Vesivärviga katmine.

Kustuta liigsed jooned kummiga. Vaatle puulehe värvi. Sega värvikausikeses vastav värv ja kata sellega joonistus.

3. tund.

Stiliseerimine.

Joonista sama leht lihtsustatult, jätta ära vähemad kõverused ja sakid. Sama mis joonistasid kõverjoone abil, võid teha sirgjoonega. Joonista tahvlil nüited lihtsustatud puulehest.

4. tund.

Stiliseeritud puulehe värvimine.

Kata joonistus vesivärviga vabal valikul oma maitse järgi. Samuti kui muutsime lehe vormi, võime ka muuta lehe värvi. Valmis töö too näha.

5. tund.

Kaunistuse kokkuseadmine.

Joonista paberile sõõr ehk borde ja kata saadud pind stiliseeritud lehe ja viljaga, nii et ilus muster tekiks.

6. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

Too valmis pliiatsi joonistus mulle näha. Paranda vead. Puhasta joonistus kummiga ja alga värvimist. Kata kõige enne põhi, milleks soovitav võtta hele värv.

7. tund.

Töö lõpetamine ja vaatlemine.

Tööta vesivärviga oma joonistus lõpulikult valmis. Soovikorral võid kaunistuse äärestada tušiga. Valmis töö aseta tahvlile.

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe 2.

M. Sara

11

O k t o o b e r.

V kl. töökava.

Läinud aastal tutvunesite sirgjoonelise perspektiiviseadustega. Kuubikut mitmes seisandis joonistades nägite, kuidas tema kvadraadid muutusid selle järele, kas vaatasite teda all- või ülalpool silmapiiri joont. Käesoleval aastal ja kuul õpine tundma ringi perspektiivi, mida meie vajame ümarkehade joonistamiseks.

1. tund.

Ringi perspektiivne kujutamine.

Joonista ülesseatud papist ring oma paberile. Ringi keskelt läbi tõmba silmapiirijoon, mis jääb ühtlasi ringi lähimõõduks ehk diameetriks. Ringi käänamisel väheneb ta pind nii et näed teda ovaalina ja viimaks veel joonena oma ees. Niisugune ovaal ongi ringi perspektiiv. Joonista ring neljas seisandis, nii kuidas teda pööras. Joonistus kata tušiga.

2. tund.

Ringi kujutamine kvadraatidesse.

Märgi paberile silmapiirijoon ja koonduspunkt. Joonista laual asuv kuup ruutudesse joonistatud diagonaalide ja ringidega, nii kuidas seda omalt kohalt näed. Joonistus tööta välja tušiga.

3. ja 4. tund.

Rulli perspektiiv.

Lauale on ülesseatud rull. Kujutame perspektiivis rulli, mille keskkohalt silmapiirijoonale langeb. Algame nii: Joonista neljastahuline püstprisma ühe tahuga vaatajale vastu. Saadud joonisel tõmba diagonaalid, mille abil kujutame perspektiivsed ruudud üksteise all - ja teine ülemalpool silmapiirijoont. Saadud ruutudesse kujutame ringide diameetreid sirgjoontena ühendades saamegi perspektiivse rulli. Joonistus tööta välja tušiga.

O k t o o b e r.

nr. 2 - järg.

V kl. töökava.

Nüüd joonistame ümarkeha nende teadmiste abil, mida omandasime joonistades ringi perspektiivi.

Materjaliks too tundi kaasa: 1/4 poognat halli kartonpaberit, kriiti ja sèeppliats (ehk süsi).

1. tund.

Joonistusalusel on pandud kann. Joonista alguses kannu kontuurid - õrnade joontega - paberile. Võrdle kannu laiust kõrgusega. Vaata, missugust kohta kannul lähistab sinu silmapiirijoon. Kas näed kannu avaust? Kuidas tuleb joonistada kannu alumine äär? Tuleta meele seadusi silindri joonistamisel.

2. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine. Valmis joonistus katta kriidiga ja sèega, nii kuidas näed kannul valgust ja varju. On sul töö enne tunni lõppu valmis, joonista vabalt kannu juure sobiv tass alusega.

3. tund.

Joonistusalusel asub ovaalne nõu (see võib olla kas kastme kann ehk pikergune vaagen.) Alga selle nõu joonistamist samade võtete abil, milliseid tarvitasid eelmisel tunnil.

4. tund.

Võrdle eelmisel tunnil tehtud joonistust mudeliga. Paranda leitud vead ja tööta valmis joonistus kriidi ja sèega.

N o v e m b e r.

V kl. töökava.

Sellel kuul joonistame tarbeasju majapidamisest. Eeskätt peatume kohviveskil, milline koosneb vormilt kahest isesugusest osast. Kandiline alumine osa tuletab meelde kuubi joonistamist perspektiivis, ja pealmine ümmargune osa - silindrit.

1. tund.

Joonistusalusel on ülesseatud kohviveski. Jaota ruum paberil. Tõmba abijooned. Võrdle eseme kõrguse ja lähimõõtude vahetkordi. Joonista ese nii suurelt kui ruum lubab oma paberile.

2. tund.

Jatka tööd eelmise tunni eeskujul. Kontrolli oma tööd ja tööta pliiatsi joonistus lõplikult valmis.

3. tund.

Puhasta liigsed pliiatsi jooned ja alga vesivärviga katmist. Sega vastav värv ja tööta välja vasest osa.

4. tund.

Kata vesivärviga eseme puust osa ja tööta lõplikult valmis. Töö aseta tahvlile vaatlemiseks.

5. tund.

Grupi kokkuseadmine.

Joonista oma paberile väikeses formaadis: kohviveski (sama järelle, mis ühe joonistasid), üks kann ja tass. Vähemad esemed aseta esiplaanile ja suuremad tagaplaanile, nii et ilus grupp tekiks.

6. tund.

Tööta joonistus välja sule ja tušiga. Töötamiseks on vajalik peenike tušši sulg. Esemete varjutamine sünnib väikeste kald- ehk rõht-joonte tõmbamisel tušši sulega.

7. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine. Varem lõpetanudile: vabatöö.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja ülesseadmine tööde vaatlemiseks.

D e t s e m b e r.

V kl. töökava.

Sellel kuul joonistame talve- ja Jõulu meeleolukohaseid töid. Joonistustunniks too kaasa $\frac{1}{2}$ poognat halli kartongpaberit, kriiti ja sütt. Kellel on, võib kaasa tuua pastellkriite.

1. tund.

Laulu illustratsioon. Missugust Jõulu laulu teate? Kirjuta sinule tuntud laulu algsõnad klassitahvlile, on meil neid juba mitu, siis vali nendest üks, mis sulle meeldib ja joonista selle järgi pilt kriidi ja sõega ($\frac{1}{2}$ poogn. paberile)

2. tund.

Eelmise tunni töö süvendamine ja jätkamine.

3. tund.

Eelmise tunni töö lõpetamine.

4. tund.

Ules on seatud vaas kuuseokstega, kus kübid küljes. Joonista see sõega hallile paberile ja pärast tööta välja valgustatud kohad kriidiga. Samat tööd võib joonistada ka pastelliga.

5. tund.

Töö lõpetamine ja vaatlemine.

6. tund.

Joonista pühade kaart aineestiku vabal valikul.

15

J a a n u a r.

V kl. töökava.

Sellel kuul joonistame pilte sellest, mida nägid ja tähele panid jõuluvahelajal. Töötame välja värvidega ja tuššiga käesoleva aasta numbril.

1. tund.

Joonista suurelt ja hästi väljatöötatult käesoleva aasta number. Joonistus kata vesivärviga ja tuššiga.

2. tund.

Joonista hrarebitava kalendri alusele kaunistus. Aluse suurus: joonistuse bloki poogen. Jaota ruum, kuhu asetad kalendri ja missuguse pinna tahad katta kaunistusega. Kaunistusesemeiks võiks olla: nelja aastaaega kujutavad maastikud või stiliseeritud esemed taimerilgist.

3. tund.

Täienda oma joonistust, puhasta liigsed jooned kummiga ja too joonis mulle näha.

4. tund.

Kata valmis pliiatsijoonistus vesivärviga või tööta see välja tuššiga.

5. tund.

Joonistamine sõe ja kriidiga hallile paberile.

$\frac{1}{2}$ poogna suurusel hallile paberile joonista talve pilt. Teemiks võib olla: valgustatud kirik jõuluõhtul, lumitanud kuused, üksik mänd talvemaastiku foonil, talu õu jne. Alusta joonistamist sõega.

6. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

7. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

16

V e e b r u a r .

V kl. töökava.

Käesoleval kuul tutvume eesti laadiliste kirjadega (mustri-
ga). Vanad eestlased kaunistasid oma rii deid ja majatarbeid mitme-
suguste kirjadega. Võõdel ja puunõudel tarvitati enamasti sirgjoone-
lisi kirju, kuna riideid ja peakatteid kaunistati rikkalikkude orna-
mentaali-mustritega. Meie õpime esiti tundma sirgjoonelisi eesti kirju.

1. tund.

Klassitahvilil joonistatud mustrid Nr.1, 2, 3, 4 on lihtsamad
härekaunistused, misuguseid sageli tarvitati vöö ja nõude härekaun-
istusiks. Joonista need kirjad järjekorras oma paberile. Joonista-
mise juures tarvita kolmnurka ja sirkli. Joonistatud muster kata
ühetooni vesivärviga või tušiga.

2. tund.

Joonista ülesseatud mustrid ära ja kata kahte värvi vesivär-
vega näit. punane ja kollane, ja ümbert (här) jooned tušiga.

3. tund.

Vaatle ülesseatud vööde kogu. Vali omale üks neist ja joo-
nista veidi suurendatult täpne vöömuster umbes 15 cm pikk.

4. tund.

Kata eelmisel tunnil joonistatud vöö muster värviga, nii
nagu neid vööil näed. Kontuurid ümbritse tušiga.

5. tund.

Sea kokku iseseisvalt muster vöö jaoks, joonistatud ja vär-
vitud kirjade järgi. Kata vesivärviga ja tušiga.

6. tund.

Joonista ülesseatud puunõu nii suurelt kui ruum paberil lu-
bab. Kaunista nõu eestilaadiliste kirjadega.

7. tund.

Kata eelmisel tunnil joonistatud puunõu nii: enne värvi puu
osa, siis kaunistus tumedama värviga. Mitte kõik osad ei ole ühe-
sugused värvitoonilt. Kus valgust peale paistab, need osad on hele-
damad, kuna varjusolevad tumedamad on. Sellele vastavalt võta ka
värvid.

8. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine. Kui nõu on vesivärviga lõp-
likult väljatöötatud, siis anna vesivärviga nõule tagapind, milleks
võta õhukeselt mõni hele värv oma maitse järgi. Valmis töö too nä-
ha.

M ä r t s.

V kl. töökava.

Kevadpühade eotel joonistame loodusest puhkenuid urbi ja pajuksi, milliseid pärast kasutame pühade kaardi joonistamisel. Kodust too (kellel on?) kaasa värvitud munakoori korvikesega.

1. tund.

Pajuokste joonistamine ja värvimine.

Joonista üllesseatud kimp pajuoksi ja tööta välja vesivärviga.

2. tund.

Urbade joonistamine ja värvimine.

Üllesseatud urvad joonista loodustruult ja kata vastavalt vesivärviga.

3. tund.

Kaunistuse kokkuseadmine.

Pajuokstest ja urbadest sea kokku kaunistus, mille keskele aseta korvike munadega, et illus grupp tekiks. Võid ka oma maitse järgi teisiti grupperida ja soovikorral kanapoja ehk jänku korvikese asemele võtta.

4. tund.

Teelmise tunni töö jätkamine.

Kokkuseatud pühade pilt tööta välja vesivärves.

5. tund.

Töö lõpetamine.

Lõpuks värvi grupi tagapind mõne heleda sobiva värviga.

6. tund.

Pühade kaardi joonistamine.

Joonista pühade kaart, kuhu paigutad need samad esemed, kas üksikult või teisiti grupeeritult. Kaart tööta välja vesivärviga.

A p r i l l.

V kl. töökava.

Sellel kuul õpime joonestama kolmnurga, joonlaua, sirklit ja tušši abil. Joonestamist vajate geomeetriliste ulesannete täitmisel ja mitmesuguste plaanide joonistamisel. Joonestamise peamiseks tingimuseks on tööde puhtus ja täpsus.

1. tund.

Joonestamine pliiatsiga.

Kinnita rõhknaeltega joonestamise paber lauale. Joonista paberile pliiatsiga neli täismurkset nelinurka (tahvilil on näide). Jaga nende küljed 5 mm. pikkusteks osadeks, ning tõmba nurkjoonlaua ja kolmnurga abil püst-, lood- ja kaldjooni pliiatsiga nii kuidas seda tahvilil näed.

2. tund.

Joonsulg ja tušš.

Täida joonsulg tuššiga ja alga joonte tõmbamist eelmisel tunnil joonestatud paberile. Üks nelinurk täida õhukeste joontega, teine paksematega, 3-as ja 4-as nurk täida risti tõmmatud joontega. Nurgad ümbritse kahejooneline raamiga.

3. tund.

Täppjoonte tõmbamine.

Võta uus joonistuspaper. Kinnita lauale. Jäta umbes 3 cm laiune Mär paberile ja alga nurkjoonlaua ja joonsule abil täppjoonte tõmbamist. Joonekeste pikkus umbes 3 mm ja vahe 1 mm.

4. tund.

Kontsentrilised ringid.

Jäta oma joonistuspaper kahte ühesuurusesse ossa. Tõmba jaotatud ruumide nurkadest diagonaalid, millede kohtumispunkt võta uue töö keskpunktiks. Aseta sirkli jalg keskpunkti ja tõmba väike ring, umbes 3 mm kaugusele teine ja siis kolmas, jne. kuni tekib hulk ringe. Teisele paberi poolele joonesta samapalju ringe.

5. tund.

Tuššiga väljatöötamine.

Joonesta sirkli ja joonsule abil tuššiga esimene ringide kogu õhukeste ja teine paksemate joontega valmis. Ringid tõmba päripäikest ja pea silmas ringjoone liitumist. Valmis töö ümbritse kahe tuššijoonega (nagu eelmine).

6. tund.

Täppjoontega ringid.

Joonesta uuele paberile sama palju ringe ja tööta nad välja täppjoontega. Valmis töö ümbritse raamistikuga.

M a i.

V kl. töökava.

Viimastel koolinädalatel joonistame lilli loodusest. Missugused lilled õitsevad praegu - maikuu? Kas sinu kodus või selle läheduses on lilli? Too joonistamiseks kaasa lilli, milliseid leiad teestärest kooli tulles, või milliseid leidsid jalutuskäikudel nurmelt ja aasalt!

1. tund.

Lillede joonistamine.

Lauale ülesseatud lilledest vali omale üks. Vaatle lille õie- ja lehekuju ja värvi. Veta värvid ja pintsel ja tööta vesivärvega - pliiatsit tarvitamata - sest pliiatsijooned segavad puhast lillevärvi. Tööta enne õis valmis ja siis lehed!

2. tund.

Joonista alustatud lill lõplikult valmis! Soovikorral võid veel ühe ja rohkemgi lilli sarnaselt pintsliga joonistada.

3. tund.

Lilled vaasis.

Joonista kimp lilli vaasis! Joonista lilled võimalikult mitmekesises seisandis (otse vastu, kõrvaltvaade jne.).

4. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

5. tund.

Kaunistuse koostamine.

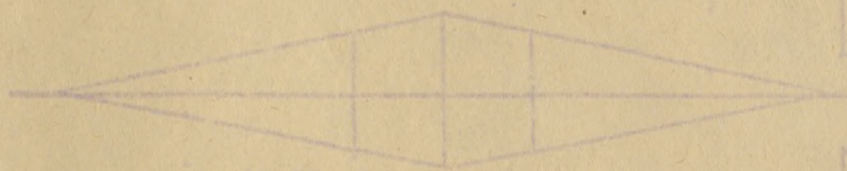
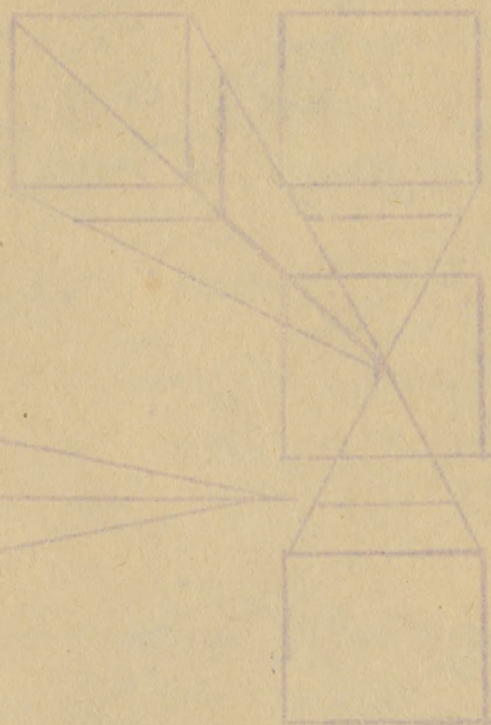
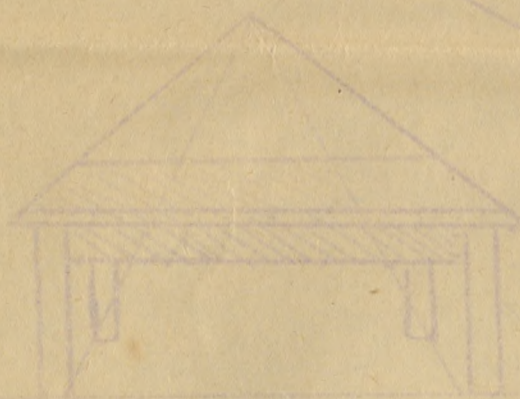
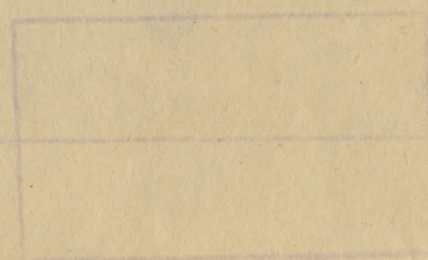
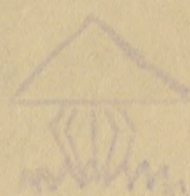
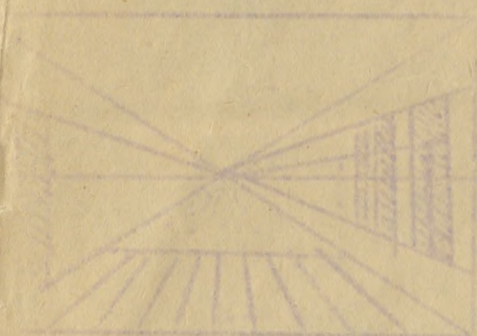
Sea valitud lille järgi kokku kaunistus kas albumi kaanele, ümmargusele karbile või rätile nurgale!

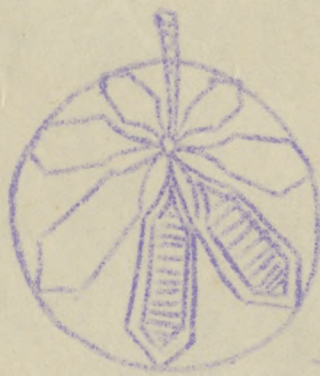
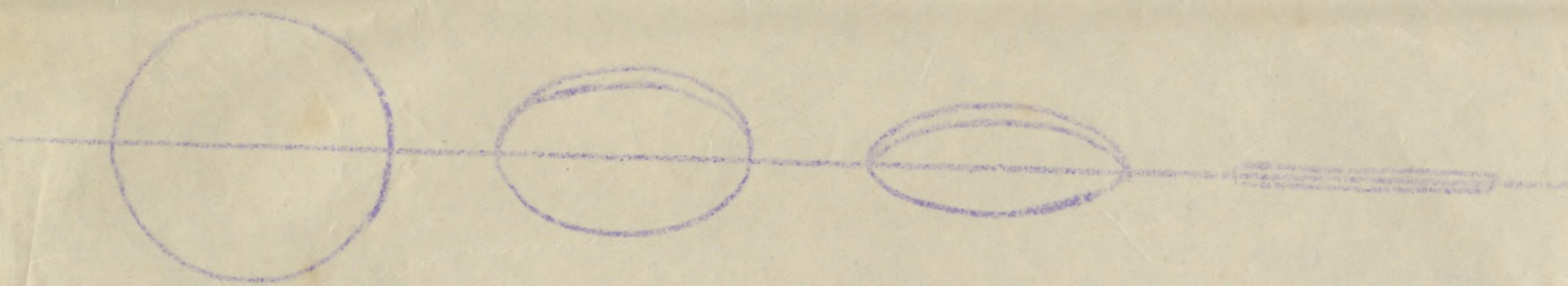
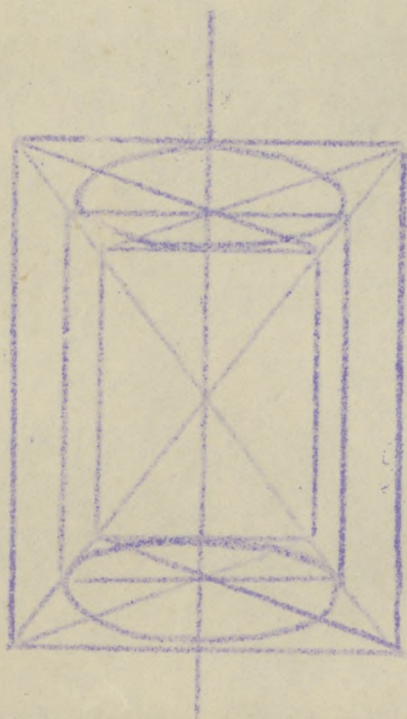
6. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine. Kaunistuse pinna põhivärviks võta mõni sobiv hele värvitoon. Selle järel värvi kaunistusesemed. Valmis töö too tahvlile asetamiseks!

Marie Isak,
Pärnus, IV Jõe 2.

IV kl.

22

S e p t e m b e r.

IV kl. töökava.

Sellel kuul kordame värvide õpetust, millist vajame vesi-
värvidega töötamisel.

1. tund.

Joonista plokilehele 3 ruutu (lääbimõõt 5 cm.) ja kata need -
kolmeastmeliselt heledalt - tumedani - kolme põhivärviga: punane,
kollane, sinine.

2. tund.

Joonista samale lehele veel 3 ruutu ja kata need kolmest
põhivärvist tuletatud kaksiksegudega: oranž, roheline, lilla.
Kata ruutud astmeliselt heledast-tumedani.

3. tund.

Joonista veel kord kolm ruutu ja kata need kolmest põhi-
värvist tuletatud kolmiksegust: pruun, hall, must.

4. tund.

Kui klaas prismast laseme päikesel läbi paista siis näed
seal mitmesuguseid värve. Neid lahutatud värve nimetatakse spekt-
riks. Spektri värvid on järjekorras: punane, oranž, kollane, rohe-
line, sinine, tumesinine ja violet. Joonista uuele leheküljele
riistküllik, tahvli suurus 10x21 cm., jaota saadud ruutu ühesuuru-
sesse ossa ja kata see spektri värvidega.

5. tund.

Belmise tunni töö jätkamine.

6. tund.

Geomeetria kaunistus. Sää kokku kaunistus geomeetrilis-
test kehadest mil et ilus muster tekiks.

7. tund.

Kaunistus kata värvidega astmeliselt heledast tumedani.

8. tund.

Tööde lõpetamine.

Marie Isak.

Pärnu IV Jõe 2.

O k t o o b e r.

IV kl. töökava.

Sellol kuul joonistame esemeid sügisloodusest. Sügis-
mets ilusate punaste-kollaste seentega pakub palju ainet vaat-
lemiseks ja töötamiseks.

1. tund.

Joonistuse aluselo on ülesseatud seened. Joonista need
oma paberile loodustruult - suurelt.

2. tund.

Joonistatud seened kata vesivärviga. Tööta välja val-
gus ja vari seentel.

3. tund.

Vali üks joonistatud seentest ja joonista see lihtsus-
tatult ehk stiliseeritult.

4. tund.

Kata värviga stiliseeritud seen. Niisama kui muutsime
seene kuju võime ka muuta selle värvi.

5. tund.

Stiliseeritud seentest sõo kokku kaunistus. Aseta see-
ned reastuses ehk grupi viisi.

6. tund.

Kata kaunistus vesivärvidega. Kaunistuse pind kata sa-
muti mõne heleda värvitooniga.

7. tund.

Teemil: "Metsas seennil."

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine klassi tahvil.

Marie Isak,
Pärnu IV Jõe 2.

24

N o v o m b e r.

IV kl. töökava.

Sellel kuul õpime tundma perspektiivi. Sõna perspektiiv on võetud ladina keelest ja tähendab: hästi nägema ehk tähele panema. Kõiki neid asju, mida joonistada tahame, peame õieti paberile kujutama, nii kuidas neid oma ees näeme. See ongi perspektiivne joonistamine.

1. tund.

Täna õpime tundma silmapiiri joont. Joonistusbloki lehele tõmmatud kaal- ehk loodjoon, mis läbibistab lehepinna täpselt keskelt ongi silmapiirijoone. Sellest joonest ülevalpool olev leheosa on pildi pind. Pealpool s.p.j. ja allpool olev osa - pildi pind allpool s.p.j. Ruumile ehk esemetele vaadates on silmapiirijoone ühel kõrgusel vaataja silmadega. Kui vaatame oma ees seisvat lauda, siis näeme laua platet ehk pealispinda, istuksime aga maha, siis näeksime ainult laua esikülge ja pealispinna üärt. Nii muutub silmap.-joon vaataja silmade tasapinnast vaadatavale esemele.

2. tund.

Täna vaatleme kuidas muutuvad asjadeujud all- ja ülevalpool silmapiiri joont. Näiteks võib võtta kuubi ehk mõne karbi.

3. tund.

Vaatepunkti selgitamine. Koht kust joonistaja joonistava asja peale vaatab, ongi vaatepunkt. Kui nihutame ennast vaadeldavast esemest pahemale ehk paremale, siis näeme, et eseme kontuurid muutuvad. Täht. vaatepunkti muutumisega muutub ka joonistatav ese. Näiteks võib võtta kuubi servavaate.

4. tund.

Sellel tunnil õpime tundma koonduspunkti. Kui me seisame maanteel või kesk raudteed, siis näeme, et sama tee millel seisame, on kaugemal kitsam kui meie kohal ja kui tee sirge on, siis näeme, nagu koonduksid kõik jooned silmapiiril ühte kindlasse punkti. Seda punkti nimetatakse koonduspunktiks.

5. tund.

Joonistuse alusel on ülesseatud raamat. Joonista see oma paberile ja näita pliiatsiga silmapiiri joon. Kas raamat on all- või ülevalpool s.p.j.? Kata joonistus vastava värviga, mida näed raamatu l.

6. tund.

Raamat on ülesseatud vertikaalseisakus nii, et näha on raamatu selg ja osa kaanest. Joonista raamat u selja pikkus ja laius paberile, leia silmapiirijoone ja koonduspunkt, kus koonduvad raamatu kaugemal seisvate servade jooned. Kata joonistus värviga.

7. tund.

Raamat on lahtiselt ülesseatud nii, et näed mõlemaid külgi. Leia silmapiirijoone ja mõlemad koonduspunktid. Kata valmis joonistus vesivärviga.

8. tund.

Täna joonistame raamatu horisontaalseisakus. Raamat lamab sinu ees laual. Kui oled silmapiirijoone kindlaks määranud, siis otsi koonduspunkti, kus ühinevad raamatu kaugemal seisvad servad.

D E T S E M B E R:

IV kl. töökava.

Sellel kuul joonistame talve- ja jõulumööcleolukohaseid esemeid. Kaunistame oma klassi aknaid õhukesest paberist valmistatud piltidega.

1. tund.

Klassi toodud kuuseoks järgi sea kokku kaunistus jõulualbumi kaanelo. Albumi kaane suurus: pool blokilehte.

2. tund.

Kata värviga enne albumi kaas ja siis selle kuivades - värv kaunistus.

3. tund.

Värvilisest siidpaberist lõika välja kaunistus klassiaknale. Ilus on õine kirik valgustatud akendega, lumistunud puude foonil. Tumedamale paberile lõika alma kohad ja kleebi need kollase ja punase paberiga, mis almaruudule kleebitult ilusa valguse annab.

4. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

5. tund.

Joonista pühadekaart ja kaunistage see kuuseoksaga või muu jõulupühi iseloomustava esemega.

6. tund.

Lõpeta töö ja asetage tahvlile vaatlemiseks.

26
J a a n u a r.

IV kl. töökava.

Aasta algul joonistame väljatöötatult käesoleva aasta numbrit. Hiljem õpime skitsorina mitmesuguseid linde ja loomi.

1. tund.

Jaota ruum ja joonista suurelt aastanumber ja tööta see välja vesivärvidega ehk tuššiga.

2. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

3. tund.

Joonistusealusele on ülesseatud lind (tppis) millise üldkuju omab lind? Tee algul visandeid linnust klassitahvlile ja proovipaberile, hiljem joonista lind vihku.

4. tund.

Linnu värvimine. Kustuta liigsed jooned ja alga vesivärvidega katmist. Kata enne heledamad - ja pärast tumedamad kohad, missugusele küljele langeb vari?

5. tund.

Ülessestatud tabeli järgi joonista vihku koer ja värvi vastavalt. Joonista enne kondikava: selgroo pikkus, kael, pea, j.n.e. nii on kergem joonistada.

6. tund.

Ülessestatud tabeli järgi tee visandeid lehmast tahvlile ja vihku.

7. tund.

Tabeli järgi tee visandeid hobusest tahvlile ja vihku.

Marie Isak,
Pärnu IV Jõe 2.

27

V E E B R U A R.

IV kl. töötuba.

Sellel kuul joonistame eestilaadilisi kirju. Kõesoleval kuul on Eesti Vabariigi aastapäev, sel puhul joonistame eesti vapi ja akna-dekoratsioonide kavandeid. Eesti kirja mustreid leiame "Kivi graafikast".

1. tund.

Too kaasa vöö eestikirjadega. Joonista antud kirjadest vöö-muster (laius 3 - 4 cm).

2. tund.

Eesti mustrites leiame järgmisi värve: sinine, hallsinine, must, valge, kollane, pruun, punane ja roheline. Vali neist kolm värvitooni ja kata nendega oma vöö.

3. tund.

Joonista labakinnas ja kauniste eestilaadiliste kirjadega.

4. tund.

Kata kinda põhi ühe värvitooniga ja värvi - selle kuivades - mustrid soovikohase värviga.

5. tund.

Joonista kinda juurde sobiv kootud jakk või müts. Värvi sarnaselt kindale.

6. tund.

Joonista eesti vapp ja kauniste see kolme eesti värviga ning ümbritse tammelehe kaunistusega.

7. tund.

Joonista vaateaknale Vabariigi aastapäeva kohane dekoratsioon. Vaateaknal asetsevale pildile võib kleepida kas ajalehest välja lõigatud näpildi (näit. Vabariigi President), sest portree on juba raske joonistada.

8. tund.

Lõpeta poolelilolevad tööd ja aseta need tahvlile vaatlemiseks.

N ä r t s.

IV kl. t ö ö k a v a.

Käesoleval kuul joonistamo asju lühemast umbrusest. Tuletame meelde neid perspektiivi seadusi, mida õppisime ja kasutame neid nüüd suuremas maastaabis.

1. tund.

Kui sa istud akna juures ja vaatled seda, siis nüüd, et see akna külg, mis sulle lähemal, on kõrgem ja laiem kui see mis sinust kaugemal (tuleta meelde raamatu joonistamist küljelt). Joonista akna kõrvalt vaadates. Tõmba silmapiirijoon, mürgi sellele koonduspunkt, siis müüra akna kõrgus ja laius. Joonistus varjuta pliiatsiga.

2. tund.

Joonista klassi sein akendega.

3. tund.

Kata joonistus vesivärvidega.

4. tund.

Joonista klassiruum ja tööta välja värvidega ja tuššiga.

5. tund.

Elmise tunni töö jätkamine.

6. tund.

Joonista klassitooli kõrvaltvaade nii, et istme kõrgus oleks silmapiirijoonel. Varjuta pliiatsiga.

7. tund.

Joonista klassilaud.

Lõpeta tööd ja too need vaatlemiseks.

Marie Isak,
Pärna IV Jõe 2.

A p r i l l.

IV kl. töökava.

Sellel kuul joonistame esemeid tähtsast loodusest ja
seame kokku lihavõtte pühade kohaseid kaunistusi.

1 tund.

Joonista üllesseatud ümmargune vaas urvadega. Tee paberi-
le ruumi jaotus, kujuta enne ring ja siis tööta vaas valmis.

2 tund.

Kui püütsi joonistus on valmis, siis kustuta liigsed
jooned kummiga ja värvi enne vaas, siis urvad.

3 tund.

Säe kokku kaunistus urvadest kas: kruusile, karbile
ehk rätinurgale.

4 tund.

Eelmise tunni töö jätkamine ja lõpetamine.

5 tund.

Joonista pühade laart kuhu paiguta ilus pühade muna
eestil.kirjega.

M a i.

IV klassi töökava.

Sellel kuul joonistame esimesi kevad-lilli, teeme jalutus-
käigu loodusesse ja joonistame kevad-maastikku.

1 tund.

Joonistusaluselo on ülesseatud kimp lumikollukesi. Lumi-
kellukeste järgi sae kokku kaunistus mälestussalmi-albumi kaanele.

2 tund.

Kata kaane pind õhukoselt kas: helesinise, õrnrohelise-,
ehk sirelivärviga, hiljem värvi kaunistus.

3 tund.

Jalutuskäik. Tee viisandeid märkmikku puudest ja hoonetest,
hiljem kasutame neid maastiku pildi koostamisel.

4 tund.

Joonista maja nurgaga vaatajale vastu. Paiguta maja juure
aod ja mõned puud.

5 tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

6 tund.

Flokilehe suurusel paberile joonista maastiku pilt mälu-
ehk ettekujutuse järgi. Sellel tunnil võib ka joonistada kimbu
varsakapju, mis oma lopsakate õite ja lehtede tõttu kerge küsitada.

7 tund.

Maastik tööta valmis vesivärvidega. Eelplaanel asetsevad
esemed värvi tugevama värvi tooniga kuna kaugemal olevad esemed
nõrgema värvitooniga. Lülle kimp värvidega välja töötada.

8 tund.

Lõpeta tööd ja too nad vaatlemiseks klassitahvlile.

Marie Isak,
Pärnu IV Jõe 2.

S e p t e m b e r

III kl. töökava.

Vesivärvide tabeli valmistamine ja puulehtede joonistamine.

1. tund.

Kolm põhivärvi ja nendest tuletatavad kaksiksegud heledate ja tumedate teisenditega. Joonistada tuleb 6 ruutu ja värvida järgmiselt - 1. ruut - punane kolmes astmes, 2. ruut - kollane, edasi sinine, ruige, roheline ja lilla.

2. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

3. tund.

Geomeetriline kaunistus.

Õpilased seavad kokku - ruutudest, nurkadest ja ringidest kaunistuse. See kaunistus tuleb välja töötada heledates ja tumedates värviasmetes.

4. tund.

Jalutuskäik õpilastega sügisloodusesse. Jalutuskäigul koguvad õpilased langenud puulehti joonistamiseks. Erilist tähelepanu tuleks pöörata tammelehele, kuna eelmistes klassides lihtsamakujulised lehed käsitusel olid.

5. tund.

Õpetaja algatusel teha visandeid tammelehest ja viljast klassi tahvliks. Vihku joonistada tammeleht viljaga (tõru) looduslikuult. On soovitatav, et iga õpilane klassitahvli kriidiga vähemalt ühe visandi teeks.

6. tund.

Tammelehe lihtsustamine.

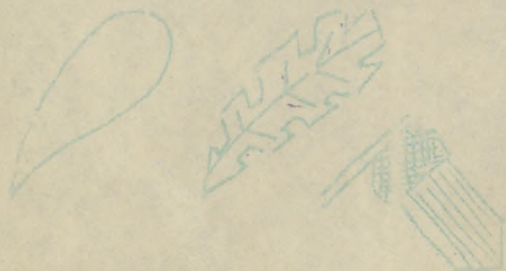
Joonistada tammelehte ümbritsev üldvorm, selle keskele joonistama lehevarre ja vabal valikul lehe sakid, kas ümmargused ehk kandilised.

7. tund.

Kaunistus tammelehest ja viljast ümmargusele karbikaanele. Joonistada sõõr ja sellesse paigutada ilus muster tammelehtedest ja viljast.

8. tund.

Tööde õpetamine ja vaatlemine.

O k t o o b e r.

III kl. töökaava.

Valguse ja varju vaatlemine loodusest võetud esemeil.

1. tund.

Joonistusalusel on kinnitatud peet. Mis värvi on peet? Kas mõlemad peedi küljed on ühesuguselt valgustatud? Kuhu poole langeb vari? Et peedi kontuurid ja vari oleks õpilastele selgemini näha võib peedi kinnitada valgelo paberi pinnale. Peeti võib joonistada kohe pintsliga.

2. tund.

Õpilased toovad joonistustunniks kaasa kaalika. Kaalikas sarnaneb vormilt peedile ja tulob niisama käsitada, erinevus on aga värvides millele tuleb tähelepanu pöörata.

3. tund.

Kimp porgandeid pintsliga joonistada rõhutades valgust ja varju.

4. tund.

Kõrvits joonistada - suurelt - ja värvida vastavalt.

5. tund.

Korv juurviljaga. Ülesseatud korvi - ehk nälu ja ettekujutuse järgi joonistavad õpilased korvi juurviljaga.

6. tund.

Belmiso tunni töö jätkamine.

7. tund.

Teemil: "Turg".

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

N o v e m b e r.

III kl. *töökava.

Valgus ja vari nädal.

1. tund.

Pall. Valguse ja varju vaatlemine valgel kummit pallil: valgustatud osa, poolvari, tüisvari. Pall varjutada pliiatsiga kas väikeste joonekestega ehk pliiatsimustaga.

2. tund.

Teekann. Lihtne ümmargune teekann (valge) joonistada ja varjutada pliiatsiga palli eeskujul.

3. tund.

Mardipüeva pühaj. vabatöö. Mardi kostüümide ja maskide joonistamine.

4. tund.

Teekann kaunistusoga. Joonistada veel kord teekann ja töötada välja mustritega ja värvidega.

5. tund.

Reimise tunni töö jätkamine. Varem lõpetajad joonistavad teekannu juure sobiva kruusi.

6. tund.

Tütarlapsed joonistavad nuku servlisi ja poisid hakklana kaunistusega.

7. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

D e t s e m b e r.

III kl. töökava.

1. tund.

Kuuseksad. Kuuseokste joonistamine pintsli ja värviga. Kuuseoksale võib asetada põleva küünla ja jõuluehte.

2. tund.

Illustratsioon jõululaulule: "Miks nii hilja õhtu kellad...." Üine talvemaastik, hämarusest paistev kirik valgustatud akendega.

3. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

4. tund.

Kuusk metsas. Joonistada eelplaanile üks kuusk, kaugemale kuusetihnik nii et tekiks maastiku pilt kuuse metsast. Kuuske tuleb käsitada üldvormi kohaselt võttes aluseks koonuse.

5. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

6. tund.

Jõulukaart. Joonistada jõulukaart kuhu paigutada: jõulumees, jõuluehtes kuusk, talvemaastik j.n.e. Jõulukaardid võib klassis väljaloosida nii et igaüks saab kaaspilaselt kaardi sooviga: "Hüid pühi!"

J a n u a r.

III kl. töökava.

Uusaasta. Talv ja linnud.

1. tund.

Vabatõõ jõulu vaheajal saadud muljete avaldamiseks.

2. tund.

Käesolev aastanumber joonistada ja värvida. Number tuleb joonistada suurelt rõõpjoonte vahele, ühesuguse vahemaaga igal numbril.

3. tund.

Leevikene. Kui koolis on olemas topis leevikesest, võib joonistada selle järgi. Leevikest näeb ka sageli maja ümbruses. Klassitahvilil tuleb teha visandeid leevikesest (munakuju) ja pärast joonistada vihku üks ja rohkem leevikesi.

4. tund.

Joonistud lindude katmine vesivärviga, enne katta punane- siis hall ja lõpuks must värviosa linnust.

5. tund.

Joonistada kolmnurk ja kaunistada selle pind leevikestega.

6. tund.

Kaunistuse värvimine. Enne katta pind ja siis linnud.

V e e b r u a r.

III kl. töökava.

1. tund.

Sirgjoonoliste eestilaadiliste kirjade kordamine ja süvenemine. (Kivi graafika).

2. tund.

Kinnas joonistada ja kaunistada eestilaadiliste kirjadega.

3. tund.

Müts ja sall joonistada ja kaunistada kinda eeskujul. Poisid joonistavad kõrviku.

4. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

5. tund.

Eesti iseseisvusepäeva meenutamise. Joonistada ja värvida eestilipp. Lipp lehvimas.

6. tund.

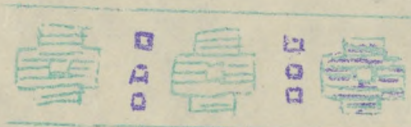
Joonistada ja värvida eesti vapp.

7. tund.

Teemil: Majad lipu ehtes.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

II k l. t s.

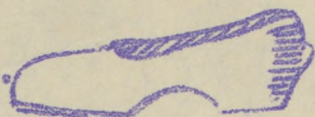
III kl. töökava.

1. tund.

Vastlapäeva puhul joonistada talvepilt kelgutajatega.

2. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine ja lõpetamine.

3. tund.

Kaloss. Ülesseatud kalossi jürgi teha visandeid klassitahv-
lile ja joonistada kaloss- suurelt vihku. Värvinise juures tuleb
silmas pidada valgust ja varju.

4. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine. Varem lõpetajad joonistagu kõrget
kalossi ehk botikut.

5. tund.

Kirves ja pakk. Kasehalgu ehk pakku lõõdud kirves on ülessea-
tud lauale. Teha visandeid tahvile ja joonistada vihku. Joonistust
võib varjutada pliiatsiga ehk töötada vmlja vesivärvidega.

6. tund.

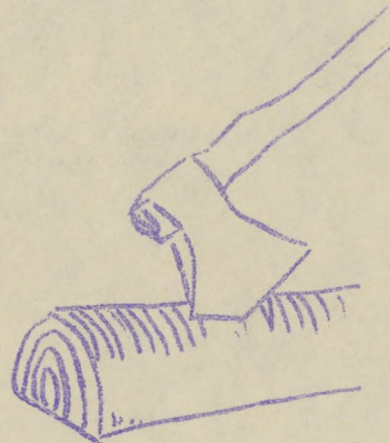
Eelmise tunni töö jätkamine. Varomlõpetajad joonista-
vad: Mees puid saamas.

7. tund.

Joonistada ja värvida talve pilt metsas töötajatega.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

A p r i l i.

III kl. tööskava.

Kevadpühade meeleolukohaseid töid.

1. tund.

Üles on seatud muna kujuline vaas 2-3 pajuoksaga. Teha paberile ruumi jaotus et mahuks vaas ja oksad vabalt paberile. Kui ei ole vastavas põhivormis vaasi saadaval võib selle joonistada ettekujutuse järgi.

2. tund.

Vaasi ja okste värvimine. Rõhku tuleb panna valgusele ja varjule.

3. tund.

Vihikulehe suuruselt joonistada pühade kohane pilt kuhu paigutada kas: jänku ja kanamuna ehk tibu.

4. tund.

Pühade pildi katmine vesivärvidega. Varem lõpetajad kaunistavad pilte pajuokstega.

5. tund.

Pühadekaart. Joonistada 2 pühadekaarti ja kaunistada vastavalt.

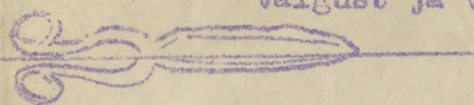
III kl.

III kl. töökaava.

Mitmesuguste tarbeesemete ja lillede joonistamine.

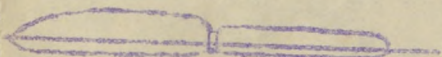
1. tund.

Käärid. Tõmmata sirgjoon kuhu märkida kääride pikkus ja laius, edasi rõngaste suurus j.n.e. Nüüd minnakse üle joonistamisele. Joonistust võib varjutada pliiatsiga, pidades silmas valgust ja varju.

2. tund.

Suur kööginuga joonistada ja pliiatsiga varjutada.

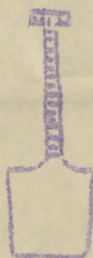

3. tund.

Aialabidas joonistada ja värvida.

4. tund.

Kastmise kann. Sirgjoonel kannu kõrgus ja laius. Kann joonistada ja värvida.

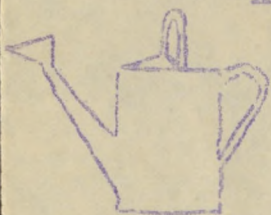

5. tund.

Varsakabi. Õpilased toovad kaasa varsakapju. Mitu õielehte on varsakabjal? Milline kuhu on lehel varre küljes? Värv? Joonistada ja värvida õis varre ja lehega.

6. tund.

Joonista penaali põhja laiune pind ja kaunistada see varsakabjaga.

7. tund.

Värvi kaunistuse pind ja pärast õied.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

S e p t e m b e r.

II klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Sissejuhatus tööle. Joonistamistunnis on vajalikud: vesivärvid, veenõu, värvikausike, pintsel Nr. 10-12, lapp, pliiats, teritaja, kummi ja harjutuspaber.

2. tund.

Harjutusi vesivärvidega. Joonistada 6 puutu ja värvida need 3 põhivärviga ja nendest tuletatud kaksiksegudega. Põhivärvid on: kollane, punane ja sinine. Kaksiksegud: ruuge (oranž), roheline ja lilla.

3. tund.

Jalutuskäik loodusesse. Sügislehtede vaatlemine ja kogumine joonistustunniks. II kl. on kergem käsitada puu lehti lihtsas vormis nagu: õunapuu, sireli-, haava- ja pärnalehti.

4. tund.

Puulehtede kujutamine pintsliga. Lauale asetatud puulehtede järgi kujutavad õpilased need pintsliga oma vihiku lehele (enne harjutuspaberil). Joonistada võib nii mitu lähte kui aeg lubab.

5. tund.

Kaunistus. Õpilased joonistavad rööpjoonte vahele rea pärnalehti. Tähelepanu tuleb pöörata ruumi jaotusele, et puulehe vahed ühesuurused oleksid.

6. tund.

Kaunistuse värvimine. Pärnalehti võib värvida vaheldumisi - ühe kollaseks - teise roheliseks. Kaunistuse pinna võib värvida vabal valikul.

7. tund.

Lilleõie kujutamine pintsliga. Kerge on käsitada päevalillesarnast kollast lille pruuni südamega (võib ka mõni muu lill olla).

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

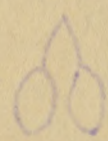

O k t o o b e r.

II klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Sõõrist ja munakujust tuletatavad esemed. Värviliste kriitidega joonistamine klassitahvlil. Ülesseatud porgandi järgi joonistavad õpilased ühe või rohkem porgandeid ja värvivad vastava värviga (Zinnober).

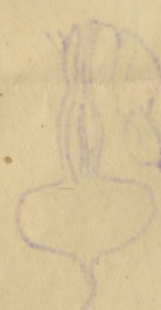
2. tund.

Ploom. Joonistada ja värvida ploom ja ploomileht. Ploomide reastamine - vaheldamisi lehtedega - kaunistuse otstarbel.

3. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine.

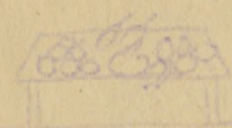

4. tund.

Pirn. Joonistada 2 pirni loomutruult ja värvida vastava värviga. (Kollakasroheline).

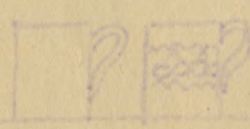
5. tund.

Peet. Valge paberi tagapinnal kinnitada peet varsi pidi klassitahvlile lastele vaatlemiseks. Enne tuleb joonistada peet - siis varred.

6. tund.

Teemil: "Turg". Õpilased joonistavad laudadele ja korvidesse asetatud aedvilju nii läbivõetud esemete põhjal kui ka mälu järgi.

7. tund.

Kaunistus joogikruusile. Ülesseatud kruusi järgi joonistavad õpilased selle vihikusse (põhivorm: ruut) ja kaunistavad eelmistel tundidel läbivõetud esemetega, näig. puulehed, puuvili.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

41

N o v e m b e r .

II klassi t ö ö k a v a .

1. tund.

Kolmnurk. Joonistada kahe rööpjoone vahele kolmnurkadest koosnev kaunistus ja värvida vabal valikul õhukese värvikihiga.

2. tund.

Maja. Joonistada maja otsvaade. Joonist võib täiendada soovikorral ukse või akendega. Maja ümbrust võib kaunistada puudega.

3. tund.

Mardipäev. Mardimaski ja kostüümide joonistamine vabal valikul. Selle tunni võib ka kasutada naaberklassi marti minemiseks. Sel juhul tuleb maskeid juba varem valmistada.

4. tund.

Teravnurk. Ülesseatud vihmavari joonistada ja värvida.

5. tund.

Majaots kõrvaltvaatega. Täiendada ukse ja akendega. Ümbrus - aia või pöösastega.

6. tund.

Joonistamine laulu järgi: "Minu isa majakene".

7. tund.

Liikumismomente. Joonmees istub, - jookseb, - kummardub jne.

8. tund.

Pallimäng. Õpilased teevad klassis pallimängus ettetulevaid liigutusi, joonistavad neid klassitahvlile ja vihku.

D e t s e m b e r .

II klassi t ö ö k a v a .

Jõulumeeleolukohaseid töid.

1. tund.

Kuusk. (Põhivorm: koonus). II kl. on raske kuuske joonistada loodustruult. Kuuske tuleb käsitleda pld-vormi ja värvi kohaselt.

2. tund.

Jõulujutt. Õpetaja loeb klassile ette jõulujutu. Õpilased joonistavad jutus esinevaid esemeid või pildi terviku.

3. tund.

Kuusekäbi. Klassitoodud kuusekäbi järgi joonistavad õpilased klassitahvlile ja paberile visandeid käbist. Jõuluehtena näeme käbisid kullatult ja hõbetult, nii võime käbisid värvida loodustruult ja - vabal valikul.

4. tund.

Vaba töö: jõuluehete joonistamine ja värvimine. (Täht, klaasmuna, käbi jne.).

5. tund.

Joonistamine laulu järgi: "Läbi sahiseva lume". Õpilased laulavad üksikult või kooris eelpoolmainitud laulu ja joonistavad selle järgi talvepildi. Klassitahvlil joonistamine soovitatav.

6. tund.

Jõulukaart. Jõulukaardi kaunistusesemeiks võiks olla: kuuseoks käbiga, jõulukuusk, jõulutaat jne. Palju lõbu teeb õpilastele see, kui nende kaardid pärast klassis välja loositakse, muidugi peab olema ka õpetaja poolt üks jõulukaart.

J a a n u a r.

II klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Jõulu muljeid. Vaba töö: mis jäi mulle jõulust kõige rohkem mällu. Kas jõulukink? Käik õisesse valgustatud kirikusse jne...

2. tund.

Aastanumber. Rööpjoonte vahele joonistada suurelt, ilusate numbritega käesolev aastanumber ja värvida see vabal valikul.

3. tund.

Lind. (Põhivorm: muna). Lindude kujutamine ja värvimine klassitahvlile ja vihikusse.

4. tund.

Talv ja linnud. Missugused linnud on meil talvel? Lindude joonistamine maja läheduses või talvemaastiku foonil.

5. tund.

Kaunistus. Rööpjoonte vahele joonistada linde reastuses, nii et tekiks ilus muster. Bärde põhi värvida heleroheliseks või siniseks.

6. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

V e e b r u a r.

II klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Eestilaadilised kirjad. Lihtsamaid äärekaunistusi. "Kivigraafika".

2. tund.

Labakinnas kaunistusega eestilaadilistest kirjadest.

3. tund.

Lihtne vöökirj. Rööpjoonte vahele joonistada kerge muster ja värvida kahes värvitoonis.

4. tund.

Joonistada kelgu kõrvaltvaatest visandeid tahvlile ja harjutuspaberile. Illustreerida laul: "Küll on kena kelguga..."

5. tund.

Eelmise tunni töö jätkamine ja lõpetamine.

6. tund.

Eesti Iseseisvuspäeva meeldetuletamine. Joonistada ja värvida Eesti lipp - leheküljesuuruselt.

7. tund.

Eesti vapp. Joonistada lihtsakujuline Eesti vapp ja värvida kolme eesti värviga.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

44

M ä r t s.

II klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Joonistamine vastlapäevalaulu järgi: "Hõissa, poisid, kas te ei näe?" (Tammann-Aavik).

2. tund.

Saabas. Joonistusälusele ülesseatud saapa järgi teevad õpilased visandeid tahvlile ja paberile. Saabast võib värvida või pliiatsiga varjutada.

3. tund.

Uisk. Uisk on ülesseatud vaatlemiseks. Õpilased joonistavad enne visandeid ja kujutavad selle pärast vihku. Välja töötada vesivärviga.

4. tund.

Kirves. Õpilased joonistavad kirve nii suurelt kui ruum lubab vihku. Värvida vastavalt.

5. tund.

Saag. Kergem on käsitada lehtsaagi ehk nn. "fukssaagi".

6. tund.

Metsatööriistad. Õpilased nimetavad tööriistu, milliseid nemad teavad. Nimetatud esemeist tehakse tahvlile visandeid ja joonistatakse pärast vihku.

7. tund.

Teemil: "Metsatöö talvel". Inimest võib kujutada joonestiilis (joonmees).

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

45

A p r i l l.

II klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Kanapoeg. Joonistada kõrvuti 2 kanapoega suurelt - kas reas, või nokaga üksteisele vastuseistes. Värvida ti-
bud kollaseks ja nokad ning jalad - punaseks.

2. tund.

Kaunistus. Rööpjoonte vahele joonistada rida kanapoegi.
Tekkinud borde põhja võib värvida heleroheliseks või
siniseks, kusjuures kanapojad omavad loodustruud vär-
vi.

3. tund.

Suur muna. Vihu lehele joonistada - nii suurelt kui
ruum lubab - muna, ja kaunistada see ilusa mustriga ja
värviga.

4. tund.

Korvike munadega. Ümmargune korvike munakoortega ase -
tatakse lauale. Õpilased joonistavad selle nii suurelt
kui ruum lubab vihku ja värvivad vastavalt. Soovitav
on korvi ja munade ilustamine kaunistuse otstarbel.

5. tund.

Pühade kaardi joonistamine eelpool-läbivõetud esemete
paigutamisega kaardi kaunistuseks.

46

M a i.

II klassi t õ õ k a v a .

1. tund.

Lumikelluke. Otsese vaatluse põhjal joonistada lumikelluke paari lehega ja värvida lehed ja varred he-
leroheliseks, kuna üis juub valgeks.

2. tund.

Kaunistus. Joonistada lumikellukesi reastuses leh-
tedega nii, et tekiks ilus muster. Enne värvida põhi,
siis lilled.

3. tund.

Kaunistus albumikaanele. Joonistada mälestusalbumi
kaane suurune ruut ja kaunistada see lumikellukes-
tega.

4. tund.

Kask. Kase joonistamisel tuleb tabada kase üldvormi.
Selleks tuleb tahvlile visandeid joonistada. Joonis-
tada kask vihku ja värvida heleroheliseks.

5. tund.

Joonistada laulu järgi: "Juba linnukesed väljas
laulavad." (Tammann-Aavik).

6. tund.

Aiatööriistad. Joonistada mängupang ja liivalabidas.

7. tund.

Mängupange ja labida värvimine. Sobiv on hele, röö-
mus värv. Juurde võib lisada veel teisi mängukanne.

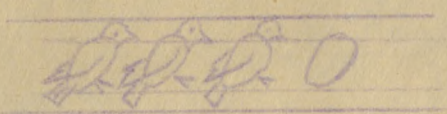
8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

HOUSE

WATER

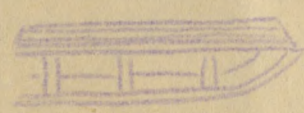
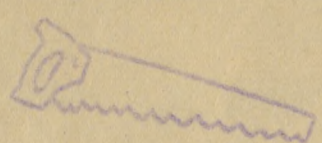
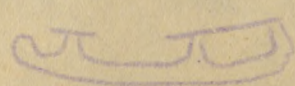

APPLE

WATER

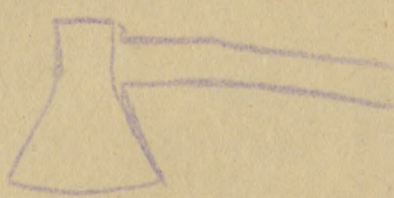

VEGETABLE

WATER

HOUSE

1. tund.

Sissejuhatus tööle. Töö abinõud joonistuse tunniks: vihk või blokk, harjutuspaber, pliiats, tekitaja, kummi ja värvipliiatsid. Kui õpilastel joonistustabbed juba olemas, võib esimesel tunnil joonte harjutustega - püst- ja loodjoones - algust teha.

Tuulelepanu tuleb pöörata laste keha- ja käehoiale. Pliiatsit tuleb hoida samuti nagu kirjutamisega juures.

Tunni lõpul võivad õpilased joonistada esemeid oma soovi kohaselt (vaba töö).

2. tund.

Kaunistus. Joonte tõmbed punase ja kollase pliiatsiga mitmes sihis. Andekamad õpilased võivad joonekesi tõmmata vabalt, oma soovi kohaselt, kusjuures võib tarvitada ka kaldjooni. Lõpul vaba töö.

3. tund.

Sõõr. Vabaharjutusena tõmmata ringjooni vastu päikest käega õhus ja pärast harjutuspaberile. Vihku joonistada punase pliiatsiga rida poolgaid, sõstraid või pihelga marju. Sõõri pind värvida marja värvile vastavalt, mil- list kujutada tahetakse.

4. tund.

Sõõri pinna suurenemine. Punase pliiatsiga joonistada rida sõõre suuremas mastaabis. Pärast ühendame neid joontega kirsi eeskujul. Sõõri pind katta punaste joonekestega ehk lihtsalt punase pliiatsivärviga, varred pruuni või rohelisega. Vabalt: korvike kirssidega.

5. tund.

Sõõri pind suureneb. Õpilased teevad harjutuspaberile suurema pindalaga ringe. Katse õnnestumisel joonistatakse ringe vihikusse õunte eeskujul. Ühe õuna külje võib katta punase, teise kollase pliiatsiga, ja õuna varre - pruuniga.

6. tund.

Sõõri pind suureneb veelgi. Suuremapinnalist sõõri kasutame õunapuul kujutamisel. Õpilastele on soovitatav ringjoone harjutusi teha klassitahvilil värviliste kriitidega.

7. tund.

Teemi järel: "Õunte mahavõtmine". Joonistuse tundi võib mitmekesistada laulukesega või jutustusega vastaval teemil.

8. tund.

Teemi järel: "Turg". Õpilased joonistavad värviliste kriitidega klassitahvilile sõõritaolisi esemeid aedvilja liikidest. /Õpetaja visandid/.

Järgneb joonistamine vihikuisse.

O k t o o b e r .

I klassi t ö ö k a v a .

1. tund.

Sõrist tuletatavad esemed ja loomad. Kujutada rida sõore ja töötada need välja mitmevärvilisteks mängupallideks.

2. tund.

Jänes. Joonistada suurem sõor /jänese keha/, sellele asetada vähem /pea/. Pea külge joonistame kõrva ja kehale - sabakese. Nii saame jänese seljavaate. Õpilased proovigu joonistada ka jänese ees- ja kõrvaltvaadet. Värvipilliatsitega värvida.

3. tund.

Kanapoeg. Suuremale sõorile asetame vähema sõori /külje poolele/ ja joonistame sellele noka, saba ja jalgakesed. Nii saame tibu ehk kanapoja. Joonistada võib palju tibukesi ja värvida ilusaks kollaseks, punase noka ja jalgadega.

4. tund.

Kiisu. Käsitada samuti kui jänestki, ainult kõrva on väikesed ja teravad, ja saba pikk.

5. tund.

Loomad õuel. Eelpoolkäsitletud loomad joonistada muru peale mängima.

6. tund.

Jooninimene. Õpetaja joonistab tahvlile näiteid ja seab ühte õpilast toolile pannes näitlikult algastmelisi inimkeha proportsioone, nii: keha pikkus võrreldes jalgadega ja käte pikkus, pea suurus jne. Katsed riietada jooninimest.

7. tund.

Mitmesugused liikumise momendid. Pallimäng jne.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

N o v e m b e r.

I klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Munakuju. Kanamuna eeskujul joonistada rida mune, mil-
lised võib pärast ilustada mitmesuguste mustritega ja
värvidega.

2. tund.

Munakujuline vaas. Joonistada muna ja jättes avause
ülesse jämedama otsale saame lillevaasi. Joonistades
muna kitsama otsaga ülespoole - saame teistsuguse vaasi.
Vaasid värvida pliiatsitega.

3. tund.

Mardimaski joonistamine. Mardipäeva puhul joonistavad
õpilased vabalt kostüüme ja maske.

4. tund.

Munakujust tuletatud loomad. Munale kujutades silma,
kõrva, saba ja jalaksed saame notsu /siga/ kõrvalt -
vaate. Joonistada võib mitu notsut reastudes.

5. tund.

Teemil: "Sead karjas." Joonistada suuremaid ja vähemaid
sigu nii et terve kari tekib. Sinna juurde võib joonis-
tada seakarjuse /joomnees/.

6. tund.

Hani. Muna kitsamale poolele joonistame hani kaela,
sellele - hani pea nokaga ja silmaga, edasi joonista-
me saba ja jalad. Õpilased võivad joonistada ühe ja
rohkem hanisid.

7. tund.

Munakujust tuletatud lind. Samade võtete abil võib
kujutada lindu, hiirt jne.

8. tund.

Teemil: "Sügis ja linnud." Võib ka teemiks võtta mõnd
sügislaulu, kus esineb lind.

51

D e t s e m b e r .

I klassi t ö ö k a v a .

Jõulumeeleolukohaseid
töid.

1. tund.

Klassitoodud kuusekübi järgi joonistamine ja värvimine vaatluse põhjal. Joonistada võib ühe- ja rohkem kübi -
sid. Klassitahvlil joonistamine on alati soovitatav, et
õpilased harjaksid töötama suuremal pinnal.

2. tund.

Kuuseoks. Kuuseoksa joonistades tuleb alata rootsust -
punaka värvipliiatsiga ja siis joonistada okkad - ro -
helise pliiatsiga.

3. tund.

Jõulukaart. Joonistatud kuuseoksa võib kasutada jõulu -
kaardi joonistamisel. Kaardi põhja võib värvida hele -
siniseks või kollaseks.

4. tund.

Joonistamine jõulujutu või -laulu järgi, kus esineb
jõulutaat. Taati on kergem joonistada, kui võtta põhi -
vormiks kolm üksteise peale asetatud sõõri, mis järjest
vähenevad.

5. tund.

Jõulupuuehete joonistamine: piparkoogid, jõuluõnnad jne.

12

J a a n u a r.

I klassi t õ õ k a v a.

1. tund.

Teemil: "Mis mulle jõulud tõi".

2. tund.

Harjutusi pintsliga kolmes põhivärvis: helekollne, punane (karmiin) ja preisisinine. Igal õpilasel peab kaasas olema: värvid, pintsel Nr. 10-12, vee-õli, värvikausike, lapp, harjutuspaber. Õpilased lahustavad veidi punast värvi ja tõmbavad pintsliga jooni proovipaberile. Tõstada tuleb pintsliotsaga. Punasele värvile järgneb rida kollaseid ja siniseid pintsli tõmbeid. Pintsli tuleb uue värvi võtmisel hooliga puhastada. Pintsliga kujutada mitmesuguseid marju.

3. tund.

Ruut. Ruudu harjutusi proovipaberile pliiatsiga. Ruutu on kergem joonistada, kui asetada kahele püst-joonele loodjooned üles ja alla. Vihku joonistada 3 ruutu ja katta need kolme põhivärviga.

4. tund.

Kaunistus. Rööpjoonte vahele joonistada reastuses 4 - 5 sõõri. Kaunistus värvida kahes värvitoonis.

5. tund.

Pintsliga kujutada kuuseoks. Alata varrest, siis kujutada okkad; oksa juurde võib kujutada käbi. Varem lõpetanuile vaba töö.

6. tund.

Joonistada kaustikukaan ja katta õhukese värvikihi-
ga. Värv tuleb enne lahustada. Kaustiku pealkirja koht tuleb valgeks jätta, kuhu õpilased vihiku nimetuse või oma nime kirjutavad.

V e e b r u a r.

I klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Kerge üüremuster. Pintsliga või värvipliatsiga kujutada eestilaadilisi kirju.

2. tund.

Veekruus (põhivorm ruut). Joonistada vihulehele kaks kruusi. Ühe kruusi pinna võib värviliseks teha ja kuna see kuivab, võib joonistada teisele kruusile kaunistuseks mustreid.

3. tund.

Joonistamine jutu või laulu järgi: "Talv ja linnud".

4. tund.

Klassitoodud kelgu järgi joonistada kelgu proofil võimalikult suurelt leheküljele. Kelgu võib värvida kollaseks, pruuniks jne.

5. tund.

Tahvlile kinnitatud labakinda järgi joonistada kinda selg. Kinda põhitooni võib anda vesivärvidega ja mustrid joonistada värvipliatsitega.

6. tund.

Eesti Iseseisvuspäeva meeldetuletamine. Joonistada ja värvida riigilipp.

7. tund.

Teemil: "Majad lipuehtes".

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

M ü r t s.

I klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Joonistamine laulu järgi, kus lumimees esineb. Lumimeest on kerge joonistada kolmest sõõrist.

2. tund.

Kirves on ülesseatud nähatavasse kohta. Õpilased teevad visandeid tahvlile ja paberile. Hiljem joonistatakse kirves vihku. Katta vesivärvidega vastavas toonis.

3. tund.

Mees puid raiumas. Õpilased teevad klassis puuraiumise liigutusi. Klassitahvlile tehakse visandeid. Vihku joonistada joonmees puid raiumas. Pildi tagapinnale võib joonistada metsa või õue, kus tegevus aset leiab.

4. tund.

Saag. Lehtsaag joonistada ja värvida.

5. tund.

Vaba töö talvelõbude ainetikul, näit.: kelgutamine, suusasõit jne.

6. tund.

Labidas. Labida joonistamine ja värvimine. Joonmees kaevamas.

7. tund.

Teemil: "Metsatöö talvel". Joonistamine klassitahvlil.

8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

A p r i l l.

I klassi t ö ö k a v a.

Lihavõttemeleolukohaseid töid.

1. tund.

Kanamuna. Joonistada rida kanamune ja värvida vesivärvidega. Pintsliga võib munadele mitmesuguseid kaunistusi kujutada.

2. tund.

Pajuoks. Õpilased toovad kaasa pajuoksi. Vaatlusele ja käsitlusele on soovitatav võtta ainult üks oks. Joonistada pruuni pliiatsiga ja tibu - hariliku pliiatsiga. Katse õnnestumisel võib terve kimbu oksid kujutada.

3. tund.

Kanapoeg. Vihku joonistada - suurelt - üks või kaks kanapoega ja värvida kollase värviga.

4. tund.

Jänku. Joonistada suures formaadis jännes ja värvida vabal valikul lihavõttejänku oeskujul.

5. tund.

Joonistada pühadekaart ja kaunistada see vabal valikul läbivõetud esemeist.

M a i.

I klassi t ö ö k a v a.

1. tund.

Liblika kujutamine vabalt pintslitega. Mis värvi liblikaid teate?

2. tund.

Koostada kerge kaunistus liblikatest.

3. tund.

Jalutuskäik kevadisse loodusesse eesmärgiga vaadelda loodust ja leida mõnd varajast lille või rohelist lehte.

4. tund.

Kevadmaastiku kujutamine pintsliga. Helesinine taevast, õrnroheline maapind, sinna juurde võib kujutada puid ja lilli.

5. tund.

Mängupang. Ülesseatud pang kujutada paberile. Joonistada sellele kaunistus lillest või liblikast ja katta rõõmsa värviga (punane, taevasinine jne.).

6. tund.

Liivalabidas. Joonistada liivalabidas pange juurde sobivat värvi.

7. tund.

Mitmesugused mängukannid suveks: pall, liivavormid, paat jne.

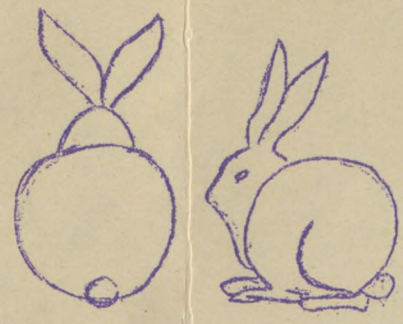
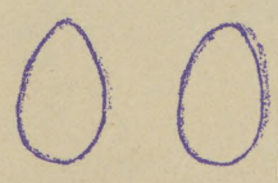
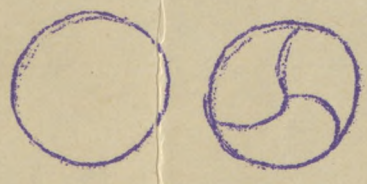
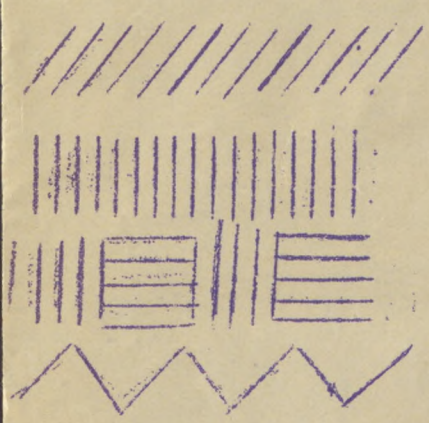
8. tund.

Tööde lõpetamine ja vaatlemine.

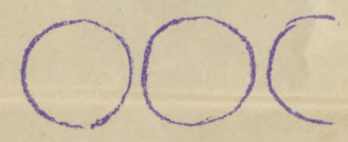
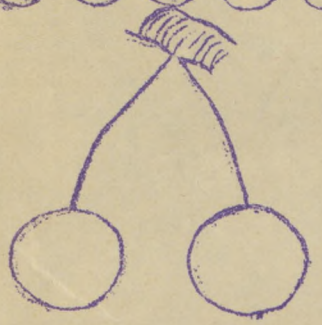
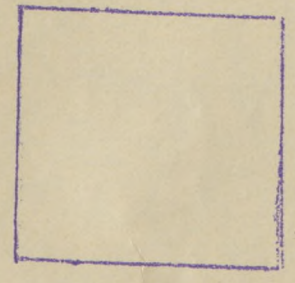
September

Oktober

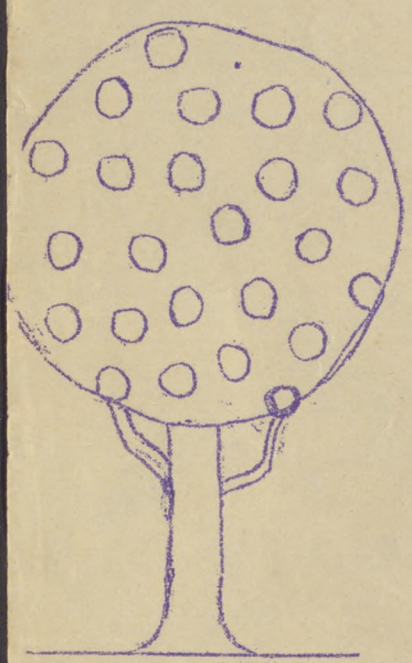
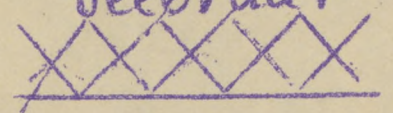
November

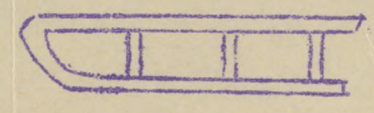
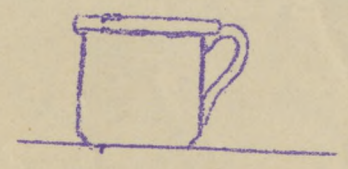
jaanuar

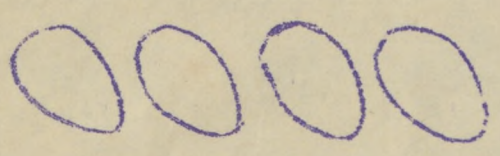
veebbruar

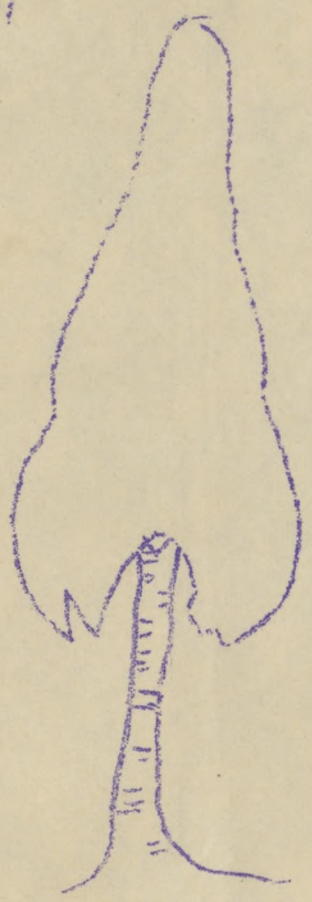
Detsember

apzill

Mai

Märzts

